

църква и манастиръ. Следъ дълга и тежка работа, той изгубилъ сили поради старостъ. На два пжти молилъ царъ Симеона да го освободи отъ служба по старостъ и немощъ, ала царътъ отговарялъ: „Не мога, светителю Клименте, да намѣря човѣкъ достоенъ и работливъ като тебе, да те замѣсти“. И така светиятъ старецъ работилъ до последни сили.

Свети Наумъ взелъ учителското мѣсто въ Кутмичевица, когато Климентъ отишелъ за владика въ Охридъ. И той работилъ като добъръ и пѣргавъ учителъ. Издигналъ свой манастиръ на южния брѣгъ на Охридското езеро и насърдчавалъ книжовниците да съчиняватъ слова и поучения. Поради старини и болестъ Наумъ умрѣлъ въ 910 год., а Климентъ въ 916 год. Тѣ били погребани въ своитѣ манастири, и македонскитѣ българи оттогава и до днесъ отиватъ да се покланятъ на гробоветѣ на своитѣ светци.

Това се казва здравъ народъ. Да роди светци, да възприеме тѣхната наука и тѣхнитѣ дѣла и да почита паметъта имъ презъ всички вѣкове!

Борба за свобода

Подиръ славния и великъ царъ Симеонъ поставенъ билъ за царъ на България синъ му Петъръ. Ала той билъ слабъ царъ, нѣмалъ здрава ръка да управлява голѣмото българско царство отъ Дунава до Адриатическо море и отъ Черно море до Бѣлградъ. Царъ Петъръ се оженилъ за гръцка царкиня и заедно съ нея нахлули гърци въ българския Преславски дворецъ, започнали да говорятъ по гръцки, да се обличатъ византийски и да се бъркатъ въ царскитѣ работи. Това никакъ не се харесало на македонскитѣ българи и тѣ станали недоволни. Тогава много набожни люде напустили селата и отишли въ манастири. Такъвъ билъ свети Иванъ Рилски (876—946), Гаврилъ Лесновски отъ село Лесново, Прохоръ Пчински — р. Пчиня,